

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра управління державними і корпоративними фінансами

ГРОШІ І КРЕДИТ

ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи

Харків – 2017

Завдання та методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри управління державними і корпоративними фінансами 21 вересня 2015 р., протокол № 2.

Укладачі:

доценти Д. І. Бойко,
О. О. Коковіхіна

Рецензент

проф. Л. Л. Калініченко

ГРОШІ І КРЕДИТ

ЗАВДАННЯ
ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи

Відповідальний за випуск Коковіхіна О. О.

Редактор Третьякова К. А.

Підписано до друку 24.12.15 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Тираж 100. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

Зміст

Вступ.....	4
Загальні вказівки до виконання та захисту контрольної роботи.....	6
Питання курсу для виконання контрольної роботи.....	7
Вказівки до виконання теоретичної частини контрольної роботи.....	8
Методичні вказівки до виконання практичної частини завдання.....	12
Список літератури.....	22
Додаток А.....	33
Додаток Б.....	34

Вступ

Розвиток в Україні ринкових відносин зумовив перебудову кредитно-грошових відносин. Це стосується насамперед розвитку грошової системи і грошового обігу, кредитної та валютної систем.



Економіка України пройшла всі етапи реформування грошової системи, послідовного переходу до постійної грошової одиниці — гривні.

Докорінним змінам піддалася кредитна система, що тісно пов'язана з формуванням банківської системи. Зараз в Україні використовуються всі основні форми кредитів, розширені права комерційних банків у здійсненні комерційної діяльності.

Від розуміння світових фінансових процесів, інформаційного забезпечення та вміння ефективно використовувати сучасний грошово-кредитний інструментарій значною мірою залежить успіх і місце суб'єктів політико-економічних відносин у світовій ієрархії. У зв'язку з цим для держави, яка претендує зайняти належне місце в глобальному просторі, особливо актуальною стає підготовка фахівців, здатних аналізувати такі економічні явища, як гроші, грошовий ринок і кредит, осмислювати зміни в їхньому функціонуванні та виробляти адекватні підходи в сучасній економічній політиці, а розвиток ринкових відносин зумовлює підвищення ролі грошей і кредиту в різних галузях економіки України.

Наукове розуміння проблем грошей, грошового обігу, кредитних відносин є необхідною складовою становлення професійних економічних знань студентів. Тому важливе місце в підготовці висококваліфікованих бакалаврів відводиться навчальній дисципліні «Гроші і кредит».

Мета навчального курсу «Гроші і кредит» — ознайомити студентів з відповідним методологічним і методичним апаратом знань з теорії грошей та кредиту, кількісної теорії грошей і сучасних монетаризму, грошового обігу, грошового ринку та грошових систем, кредитних і валютних відносин для розвитку грошової та кредитної систем.

Предметом дисципліни «Гроші і кредит» є детальна характеристика базових категорій теорії грошей і кредиту, яка необхідна для переходу до конкретних проблем розвитку грошово-кредитної системи в сучасних умовах.

Дисципліна «Гроші і кредит» тісно *поєднана* з такими економічними курсами, як економічна теорія, теорія фінансів, державне регулювання економіки і прогнозування, макроекономіка, ринок фінансових послуг, фондовий ринок, банківські операції, міжнародні фінанси.

Завдання дисципліни — дати майбутнім фахівцям з економіки знання щодо сутності та функцій таких категорій, як «гроші», «кредит», зміст основних теорій грошей, поняття грошового обігу, грошових потоків, грошового ринку та грошових систем, основ кредитних, розрахункових і валютних відносин, тобто сформувати у студентів теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних інструментів у системі регулювання економіки України.

Для більш глибокого вивчення дисципліни, опанування теоретичного матеріалу, засвоєння відповідної термінології, ознайомлення з необхідними літературними джерелами навчальним планом передбачено виконання студентами заочної форми навчання контрольної роботи з дисципліни «Гроші і кредит». Для допомоги у виконанні цієї роботи розроблено дані методичні вказівки.

Загальні вказівки до виконання і захисту контрольної роботи



Контрольна робота є самостійною письмовою роботою. Мета виконання роботи з дисципліни «Гроші і кредит» полягає у засвоєнні та поглибленні знань студентів з даної дисципліни, розвитку навичок самостійної творчої роботи, опануванні умінь аргументувати власну точку зору, проводити розрахунки, узагальнювати, систематизувати та аналізувати фінансові показники.

Контрольна робота складається з теоретичної та практичної частин. У теоретичній частині необхідно дати розгорнуту відповідь на визначені питання. У практичній частині слід розв'язати вказані задачі та обґрунтувати отримані результати.

Робота виконується на стандартних аркушах формату А4, оформлюється згідно з методичними вказівками кафедри управління державними і корпоративними фінансами і не повинна перевищувати 15 сторінок.

Контрольна робота повинна бути виконана та подана на кафедру для перевірки не пізніше ніж за 10 днів до складання іспиту або заліку з даної дисципліни.

Робота допускається до захисту, якщо повністю та відповідно до варіанта розглянуто п'ять теоретичних питань та правильно і згідно з варіантом розв'язано дванадцять задач.

Допущена до захисту контрольна робота вважається зарахованою, якщо студент правильно відповів на поставлені викладачем три питання стосовно даної роботи та зміг розв'язати одну з наведених задач.

Студенти, які не виконали і не захистили контрольну роботу, до складання іспиту та заліку не допускаються.

Питання курсу для виконання контрольної роботи

Питання для виконання теоретичної частини контрольної роботи охоплюють майже весь курс дисципліни «Гроші і кредит».

Питання для виконання практичної частини контрольної роботи:

- 1 Грошова маса та її структура. Показники вимірювання грошової маси.
- 2 Грошові агрегати та їх характеристика.
- 3 Закон грошового обігу та його зміст. Сталість грошей та механізми її забезпечення.
- 4 Механізми поповнення маси грошей та їхній обіг.
- 5 Походження і сутність кредиту. Об'єкт і суб'єкт кредиту.
- 6 Перетворення грошей на капітал і розвиток кредиту.
- 7 Функції та роль кредиту.
- 8 Форми кредиту та їхня загальна характеристика.
- 9 Характерні ознаки кредиту в ринковій економіці.
- 10 Характеристика окремих видів кредиту.
- 11 Державний кредит і його види.
- 12 Комерційні кредити.
- 13 Банківський кредит: його види й ознаки.
- 14 Система банківського кредитування.
- 15 Принципи банківського кредитування.
- 16 Форми забезпечення кредитів.
- 17 Методи банківського кредитування.
- 18 Механізм банківського кредитування.
- 19 Відсоток загального кредиту (позиковий кредит). Норма відсотка (відсоткова ставка).
- 20 Вартість кредиту. Роль кредиту в розвитку ринкових відносин.

Вказівки до виконання теоретичної частини контрольної роботи

Порядкові номери питань для виконання теоретичної частини вибираються студентом відповідно до таблиці А.1. Варіант вихідних даних для розв'язання задач вибирається відповідно до двох останніх цифр номера залікової книжки студента. Загальний обсяг теоретичної частини контрольної роботи складає 4-5 сторінок комп'ютерного набору.

Теоретичні питання контрольної роботи

- 1 Походження грошей. Роль держави у створенні грошей.
- 2 Еволюція форм грошей. Причини та значення демонетизації золота.
- 3 Поняття неповноцінних грошей, характеристика їх різновидів — паперових і кредитних грошей. Роль держави у творенні кредитних грошей.
- 4 Різновиди сучасних кредитних грошей. Характеристика банкноти, «класична» і сучасна банкнота. Депозитні та квазігроші.
- 5 Вартість грошей. Чинники, що обумовлюють вартість неповноцінних грошей. Форми прояву вартості грошей.
- 6 Функція грошей як міри вартості.
- 7 Функція грошей як засобу обігу.
- 8 Функція грошей як засобу платежу.
- 9 Функція грошей як засобу нагромадження вартості.
- 10 Функція світових грошей.
- 11 Якісні властивості грошей.
- 12 Класична кількісна теорія грошей, її сутність, характеристика основних постулатів.
- 13 Сучасний монетаризм.
- 14 Сутність та економічна основа грошового обороту.
- 15 Модель грошового обороту. Характеристика окремих потоків грошового обороту та їх взаємозв'язку.
- 16 Структура грошового обороту за формою платіжних засобів і за економічним змістом.
- 17 Грошова маса: сутність, склад та фактори зміни обсягу і структури.

- 18 Характеристика базових грошей і грошових агрегатів.
- 19 Швидкість обігу грошей, її сутність, порядок визначення, фактори впливу та роль у макроекономічній ситуації.
- 20 Закон грошового обігу.
- 21 Механізм зміни маси грошей в обороті. Роль комерційних банків у цьому механізмі.
- 22 Сутність, особливості функціонування та інструменти грошового ринку.
- 23 Інституційна модель грошового ринку.
- 24 Структура грошового ринку за окремими критеріями. Характеристика та взаємозв'язок окремих сегментів ринку.
- 25 Попит на гроші: сутність, цілі та мотиви попиту на гроші. Чинники, що впливають на попит на гроші. Крива попиту на гроші.
- 26 Пропозиція грошей, її сутність, особливості формування і чинники зміни. Крива пропозиції грошей.
- 27 Графічна модель грошового ринку. Рівновага попиту і пропозиції та відсоток.
- 28 Заощадження та інвестиції у механізмі грошового ринку.
- 29 Сутність, призначення та основні елементи грошової системи.
- 30 Характеристика основних видів грошових систем та їх еволюція.
- 31 Створення і розвиток грошової системи України.
- 32 Державне регулювання грошового обороту як складова економічної політики, його завдання, методи та наслідки.
- 33 Грошово-кредитна та фіскально-бюджетна політика в системі державного регулювання грошового обороту. Дискусії щодо переваг і недоліків кожної з них.
- 34 Сутність, цілі та інструменти грошово-кредитної політики.
- 35 Сутність, закономірності розвитку та види інфляції. Способи вимірювання інфляції.
- 36 Причини інфляції. Монетаристський та Кейнсіанський підходи до визначення причин інфляції.

- 37 Економічні та соціальні наслідки інфляції.
- 38 Державне регулювання інфляції: основні напрямки та інструменти.
- 39 Сутність, цілі та види грошових реформ.
- 40 Особливості проведення грошової реформи в Україні.
- 41 Поняття валюти та валютних відносин. Конвертованість валюти, її сутність, види, значення і передумови.
- 42 Валютний ринок: сутність і структура, чинники, що визначають кон'юнктуру валютного ринку.
- 43 Функції та операції валютного ринку.
- 44 Валютний курс: сутність, роль і фактори, що визначають його динаміку та рівень.
- 45 Економічні основи, режими та методи регулювання валютних курсів. Режим валютного курсу в Україні.
- 46 Поняття і призначення валютних систем. Елементи національної валютної системи. Розвиток валютної системи в Україні.
- 47 Валютна політика та валютне регулювання, їх особливості в Україні.
- 48 Платіжний баланс: сутність, структура та роль у механізмі валютного регулювання.
- 49 Золотовалютні резерви: сутність, призначення і роль у механізмі валютного регулювання.
- 50 Поняття, розвиток та основні елементи світової та міжнародної валютних систем.
- 51 Загальні передумови та економічні причини, що визначають необхідність кредиту.
- 52 Стадії та закономірності руху кредиту на мікро- і макрорівні. Принципи кредитування.
- 53 Форми, види та функції кредиту.
- 54 Характеристика банківського кредиту.
- 55 Характеристика міжгосподарського кредиту, його переваги та недоліки, особливості розвитку в Україні.
- 56 Характеристика споживчого кредиту. Особливості його розвитку в Україні.
- 57 Характеристика державного кредиту. Особливості його розвитку в Україні.
- 58 Характеристика міжнародного кредиту. Особливості

його розвитку в Україні.

59 Роль кредиту в розвитку економіки.

60 Сутність, призначення і види фінансового посередництва.

61 Поняття банку, місце банків на грошовому ринку.

62 Функції та роль банків.

63 Сутність, принципи побудови та функції банківської системи.

64 Особливості розвитку та побудови банківської системи в Україні.

65 Небанківські фінансово-кредитні установи, їх види та особливості функціонування в Україні.

66 Центральні банки: сутність, призначення, правовий статус, організаційна структура.

67 Характеристика функцій центрального банку.

68 Діяльність центрального банку як банку банків.

69 Походження і розвиток центральних банків. Створення Європейської системи центральних банків.

70 Становлення та основні напрями діяльності Національного банку України.

71 Поняття, призначення і класифікація комерційних банків.

72 Особливості становлення і розвитку комерційних банків в Україні.

73 Основи організації та діяльності комерційних банків в Україні.

74 Пасивні операції комерційних банків.

75 Активні операції комерційних банків.

76 Банківські послуги.

77 Міжнародний валютний фонд: цілі, порядок створення, формування ресурсів, відносини з Україною.

78 Світовий банк: поняття, структура і завдання.

79 Міжнародний банк реконструкції і розвитку: призначення, формування ресурсів, відносини з Україною.

Методичні вказівки до виконання практичної частини завдання

Розрахунок кількості грошей необхідних для обігу

У середньому кількість грошей, необхідних для обігу протягом певного часу (M_n), прямо пропорційна масі товарів і рівню їх цін та обернено пропорційна середній швидкості обігу грошової одиниці.

Цю залежність можна виразити формулою

$$M_n = \frac{\sum PQ}{V}, \quad (1)$$

де $\sum PQ$ – сума цін товарів, що реалізуються за певний період;

V – середня кількість оборотів грошової одиниці за цей самий період.

Якщо врахувати всі додаткові фактори, що впливають на грошову масу, то величину M_n можна виразити так:

$$M_n = \frac{\sum PQ - \sum K + \sum \Pi - \sum ВП}{V}, \quad (2)$$

де K – сума продажів товарів і послуг у кредит;

Π – загальна сума платежів, строк оплати яких настав;

$ВП$ – сума платежів, які погашаються шляхом взаємного зарахування боргів.

Розрахунок агрегатів грошової маси

У статистичній практиці України для цілей аналізу і регулювання визначаються і використовуються чотири грошові агрегати: M_0, M_1, M_2, M_3 .

M_0 – гроші поза банками (готівка). Відображає масу національної готівки, яка знаходиться поза банками, тобто на руках у фізичних осіб і в касах юридичних осіб. Готівка в касах банків сюди не входить.

M_1 містить M_0 і кошти на поточних рахунках у національній валюті (розрахунковий та чековий депозити, які не передбачають нарахування відсотків або незначні відсотки на залишки на рахунках, депозити «до запитання»). Іншими словами: M_1 містить M_0 і вклади в банках, які можуть бути використані власниками негайно, без попередження банків. В офіційній статистиці НБУ ці вклади називаються переказними коштами у національній валюті.

M_2 — M_1 і кошти на строкових депозитах включно з іменними депозитними сертифікатами банків, валютні кошти, які на першу вимогу можуть бути обміняні на готівку.

M_3 — M_2 і кошти за трастовими операціями банків, цінні папери «майже гроші» (їх не можна використовувати як гроші у поточних розрахункових операціях, але в разі потреби можна перетворити в гроші). M_3 — сукупна пропозиція грошей у країні.

Розрахунок параметрів кредитної угоди



Умовні позначення у формулах, які використовуються при розв'язанні задач щодо розрахунку параметрів кредитної угоди:

P — розмір кредиту, грн;

n — строк кредиту, якщо він обчислюється у роках;

m — строк кредиту, якщо він обчислюється у місяцях;

D — строк кредиту, якщо він обчислюється у днях;

K — розрахункова кількість днів у році;

i — ставка простого відсотка за кредит, %;

i_n — ставка складного відсотка за кредит, %;

N — кількість однакових періодів нарахування відсотка, період;

i_r — ставка простого відсотка за кредит з урахуванням інфляції, %;

τ — річний рівень інфляції, %;

i_{nr} — ставка складного відсотка за кредит з урахуванням інфляції, %;

I, I_r — відповідно сума відсотка за кредит, який сплачується одноразовим платежем, без i з урахуванням рівня інфляції, грн;

S, S_r – відповідно сума погашення кредиту, який повертається одноразовим платежем, без і з урахуванням рівня інфляції, грн;

I – сума відсотка за кредит, який сплачується рівними частинами, грн;

S' – сума погашення кредиту, який повертається рівними частинами, грн.

Погашення кредиту одноразовим платежем з використанням незмінної ставки простих відсотків

Сума погашення кредиту розраховується:

– якщо строк кредиту складає один рік

$$S = P + I; \quad (3)$$

– якщо строк кредиту складає n років

$$S = P(1 + n i); \quad (4)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у місяцях

$$S = P \cdot \left(1 + \frac{m \cdot i}{12 \cdot 100} \right); \quad (5)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у днях

$$S = P \cdot \left(1 + \frac{D \cdot i}{K \cdot 100} \right). \quad (6)$$

Сума сплаченого відсотка за кредит буде дорівнювати

$$I = S - P; \quad (7)$$

– якщо строк кредиту один рік

$$I = P \cdot \frac{i}{100}; \quad (8)$$

– якщо строк кредиту складає n років

$$I = P \cdot \frac{i}{100} \cdot n; \quad (9)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у місяцях

$$I = \frac{P \cdot m \cdot i}{12 \cdot 100}; \quad (10)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у днях

$$I = \frac{P \cdot D \cdot i}{K \cdot 100}. \quad (11)$$

Розрахункова кількість днів у році (K) приймається залежно від обраної практики нарахування відсотків: німецької, французької або англійської.

Згідно з німецькою практикою $K = 360$ днів, тривалість місяця – 30 днів.

При французькій практиці $K = 360$ днів, а кількість днів у місяцях – фактичній календарній тривалості.

При англійській практиці $K = 365$ днів, а кількість днів у місяцях – фактичній календарній тривалості.

Строк кредиту розраховується:

– у роках

$$n = \frac{S - P}{P \cdot i} \cdot 100; \quad (12)$$

– у місяцях

$$m = \frac{S - P}{P \cdot i} \cdot 12 \cdot 100; \quad (13)$$

– у днях

$$D = \frac{S - P}{P \cdot i} \cdot K \cdot 100 . \quad (14)$$

Ставка простих відсотків за кредит:

– якщо строк кредиту складає n років

$$i = \frac{S - P}{P \cdot n} \cdot 100 ; \quad (15)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у місяцях

$$i = \frac{S - P}{P \cdot m} \cdot 12 \cdot 100 ; \quad (16)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у днях

$$i = \frac{S - P}{P \cdot D} \cdot K \cdot 100 . \quad (17)$$

Розмір кредиту:

– якщо строк кредиту складає n років

$$P = \frac{S}{1 + \frac{n \cdot i}{100}} ; \quad (18)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у місяцях

$$P = \frac{S}{1 + \frac{m \cdot i}{12 \cdot 100}} ; \quad (19)$$

– якщо строк кредиту обчислюється у днях

$$P = \frac{S}{1 + \frac{D \cdot i}{K \cdot 100}} \quad (20)$$

Погашення кредиту одноразовим платежем з використанням ставки складного відсотка

1 Сума погашення кредиту з використанням ставки складного відсотка

$$S = P \left(1 + \frac{i_n}{100}\right)^N \quad (21)$$

2 Якщо строк кредиту в роках не є цілим числом, то суму погашення кредиту можна визначити двома способами. За першим використовується формула (20) з відповідним нецілим показником степеня. При другому способі (змішаний метод) розрахунок ведеться за формулою

$$S = P \left(1 + \frac{i_n}{100}\right)^{n_a} \cdot \left(1 + n_b \cdot \frac{i_n}{100}\right), \quad (22)$$

де $n = n_a + n_b$;
 n_a – ціле число років;
 n_b - дробова частина року, що залишається.

Погашення кредиту рівними частинами в кінці року з використанням незмінної ставки простих відсотків

1 Сума сплаченого відсотка за кредит

$$I' = P \cdot \frac{i}{100} \cdot \frac{n+1}{2} \quad (23)$$

2 Сума погашення кредиту

$$S' = P \cdot \left(1 + \frac{i}{100} \cdot \frac{n+1}{2}\right) \quad (24)$$

Розрахунки з урахуванням рівня інфляції

1 Ставка простого відсотка, яка забезпечує реальну доходність кредитної операції при рівні інфляції τ за строк кредиту:

$$i_{\tau} = \frac{n \cdot \frac{i}{100} + \frac{\tau}{100} + n \cdot \frac{i \cdot \tau}{100}}{n}. \quad (25)$$

2 Сума погашення кредиту в цьому випадку визначається

$$S_{\tau} = P \cdot \left(1 + n \cdot \frac{i_{\tau}}{100} \right). \quad (26)$$

3 Сума сплаченого відсотка за кредит дорівнює

$$I_{\tau} = S_{\tau} - P. \quad (27)$$

4 При видачі довгострокового кредиту річна ставка складного відсотка, яка забезпечує при річному рівні інфляції τ реальну річну доходність кредитної операції:

$$i_{n\tau} = \frac{i_n}{100} + \frac{\tau}{100} + \frac{\tau \cdot i_n}{100}. \quad (28)$$

5 Сума погашення кредиту в цьому випадку визначається

$$S_{\tau} = P \left(1 + \frac{i_{n\tau}}{100} \right)^N. \quad (29)$$

6 Сума сплаченого відсотка за кредит дорівнює

$$I_{\tau} = S_{\tau} - P. \quad (30)$$



Умови задач

(Вихідні дані обираються з таблиці Б.1 згідно з варіантом студента)

Задача 1

1 Визначити кількість грошей, необхідних як засіб обігу протягом року, якщо відомо, що сума цін за реалізовані товари (послуги, роботи) становить *** грн. Сума цін товарів (послуг, робіт), які продані протягом року з відтермінуванням платежу, термін оплати яких не настав, - *** грн. Сума платежів за довгостроковими зобов'язаннями, терміни яких настали, - *** грн. Сума взаємного зарахування боргів протягом звітного періоду - *** грн. Середня кількість обігів грошей за рік – 10 об.

2 Як саме зміниться обсяг грошової маси, якщо її оборотність зросте на 3 оберти?

3 Як саме зміниться обсяг грошової маси, якщо не буде проводитися взаємне зарахування боргів?

Задача 2

Розрахуйте величину агрегатів грошової маси України, якщо:

- готівка поза банками — *** млрд грн;
- готівка в касах юридичних осіб — *** млрд грн;
- депозити до запитання — *** млрд грн;
- строкові вклади — *** млрд грн;
- валютні заощадження — *** млрд грн;
- кошти за трастовими операціями — *** млрд грн;
- вартість облігацій державного займу — *** млрд грн.

Задача 3

Підприємство отримало кредит у розмірі *** грн на *** місяців, за ставкою *** річних. Погашення кредиту здійснюється одноразовим платежем. Визначте суму погашення та суму відсотків за кредит.

Задача 4

Акціонерне товариство для погашення заборгованості за розрахунками постачальників прагне взяти короткостроковий кредит під 25 % річних. Позика у *** грн надається на термін з 20 січня по *** включно. Визначити величину сплачених відсотків та загальну суму боргу за основними європейськими системами нарахування відсотків.

Задача 5

Фірма одержала банківський кредит у розмірі *** грн на таких умовах: перший рік користування кредитом буде коштувати 13 % річних, а кожен наступний квартал відсоткова ставка буде збільшуватися на 1,4 %. Необхідно визначити суму відсотків, яку повинна заплатити фірма після 2 років користування кредитом.

Задача 6

Залізниця відкрила депозит за річною ставкою складного відсотка *** %. Визначте суму відсотків, які будуть нараховані на депозит *** грн, які погашаються одноразовим платежем через *** року.

Задача 7

Акціонерне товариство (АТ) має намір взяти кредит у розмірі *** грн з погашенням його одноразовим платежем і сплacenням відсотків за кредит *** грн. Ставка відсотка банку за кредит - *** % річних. Визначте, на скільки днів можна взяти кредит, якщо використовується англійська практика нарахування відсотків.

Задача 8

АТ має намір взяти кредит у розмірі *** грн з поверненням через *** місяців, сума погашення - *** грн. Визначте ставку відсотків за кредит, на підставі якої АТ може вибрати банк-кредитора.

Задача 9

Фірма збирається взяти кредит на *** місяців, сума погашення - *** грн. Ставка відсотка банку за кредит - *** % річних. Визначте суму кредиту, яку може взяти фірма.

Задача 10

Кредит у розмірі *** грн, який одержало підприємство в банку за ставкою *** % річних, повинен погашатися рівними сумами протягом *** років. Визначте суму погашення та суму відсотків за кредит, якщо погашення кредиту здійснюється у кінці року.

Задача 11

Фірма має намір одержати в банку кредит у розмірі *** грн на *** років. Доходність кредитної операції, яка очікується, складає *** %. Розрахунковий рівень інфляції – 16,6 %. Визначте річну ставку відсотка за кредит з урахуванням інфляції, суму погашення і суму відсотків за кредит.

Задача 12

Автотранспортне підприємство (АТП) одержало кредит у розмірі *** грн на *** років. Доходність повинна складати *** % за ставкою складного відсотка. Розрахунковий рівень інфляції - 14,5 % за рік. Визначте річну ставку відсотка за кредит з урахуванням інфляції, суму погашення і суму відсотків за кредит.

Список літератури



- 1 Закон України «Про Національний банк України» № 679-XIV від 20.05.1999 р. (із змінами та доповненнями). - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
- 2 Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 07.12.2000 р. (із змінами та доповненнями). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
- 3 Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 р. № 4452-VI. - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
- 4 Закон України «Про кредитні спілки» від 2001 р. - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.
- 5 Закон України Про цінні папери та фондовий ринок від 23.02.2006 № 3480-IV. - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
- 6 Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 р. № 1057-IV. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.
- 7 Закон України «Господарський кодекс України» від 16.01.2003 р. № 436-IV. - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
- 8 Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 р. № 2654-XII. - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.
- 9 Алексєєв І. В., Колісник М. К. Вівчар О. Й. та ін. Гроші та кредит: Навч. посібник. — Львів: Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. — 168 с.
- 10 Гроші та кредит / За ред. М. І. Савлука. — К.: Либідь, 2006. — 598 с.
- 11 Гроші та кредит: Підручник / А. І. Щетинін — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 432 с.
- 12 Гроші та кредит: Підручник / А. В. Демківський— К.: ДАКОР, 2007. — 528 с.
- 13 Гроші та кредит: Підручник / Б. С. Івасів — Тернопіль; К.: КонДор, 2008. — 528 с.

14 Гроші та кредит: Навч. посібник / Д. І. Коваленко. – К.: ТОВ "Центр учбової літератури", 2011. – 320 с.

15 Зайцев О. В. Гроші та кредит. Лекційне викладення: Навч. посібник. – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 179 с.

16 Калініченко Л. Л. Банківська справа: Навч. посібник / Л. Л. Калініченко, Н. М. Островерх. - Харків: УкрДАЗТ, 2010.- 138 с.

17 Калініченко Л. Л. Основи банківської та інвестиційної справи: Навч. посібник. – Харків: УкрДАЗТ, 2010. – 206 с.

18 Калініченко Л. Л. Банківська система: Навч. посібник - Харків: УкрДУЗТ, 2015. – 249 с.

19 Колесников О. В., Бойко Д. І., Коковіхіна О. О. Історія грошей та фінансів: Навч. посібник. - 2-е видання, випр. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 140 с.

20 Калініченко Л. Л. Гроші і кредит: Навч. посібник / Л. Л. Калініченко, О. О. Коковіхіна, Д. І. Бойко, І. М. Войтов. - Харків: УкрДУЗТ, 2016. – 234 с.

Додаток А

Таблиця А.1 – Матриця вибору теоретичних питань контрольної роботи

Остання цифра шифру студента										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
0	1,18,34, 49,11	2,19,45, 59,29	3,20,55, 69,30	4,21,66, 79,1,	5,22,75,6, 41	6,23,5,16, 51	7,24,15, 26,77	8,25,20, 35,71	9,26,29, 48,77	10,27,39, 58,1
1	11,28,35, 50,12	12,29,46, 60,28	13,30,56, 70,40	14,31,67, 80,2	15,32,76, 7,42	16,33,6, 17,52	17,34,16,27,55	18,35,21, 36,67	19,36,30, 49,2	20,37,40, 59,9
2	21,38,36, 51,13	22,39,47, 61,27	23,40,57, 71,50	24,41,68, 81,3	25,42,77, 8,43	26,43,7, 18,53	27,44,17, 28,76	28,45,37, 22,2	29,46,31, 50,1	30,47,41, 60,8
3	31,48,37, 52,14	32,49,48, 62,26	33,50,58, 72,60	34,51,69, 82,4	35,52,78, 9,44	36,53,8, 19,54	37,54,18, 29,77	38,55,23, 40,4	39,56,32, 51,8	40,57,42, 61,7
4	41,58,39, 53,15	42,59,49, 63,25	43,59,60, 73,7	44,60,70, 80,5	45,61,79, 10,45	46,62,9, 20,55	47,63,19, 30,78	48,64,24, 41,5	49,65,33, 52,7	50,66,43, 62,6
5	51,67,40, 54,16	52,68,50, 64,24	53,69,61, 74,7	54,70,75, 1,6	55,71,80, 11,46	56,72,10, 21,22	57,73,20, 31,79	58,74,25, 42,6	59,75,34, 53,7	60,76,44, 63,5
6	61,77,41, 55,17	62,78,51, 65,21	63,79,62, 75,7	64,80,71, 2,7	65,80,1, 12,47	66,80,11, 22,33	67,80,21, 31,8	68,1,26, 43,79	69,2,35, 54,67	70,3,45, 64,4
7	71,4,42, 56,18	72,5,52, 66,22	73,6,63, 76,1	74,7,72, 3,8	75,8,2,13, 48	76,9,12, 23,44	77,10,22, 32,53	78,11,27, 44,55	79,12,36, 55,3	80,13,46, 65,3
8	81,14,43, 57,19	82,15,53, 67,22	83,16,64, 77,2	1,17,73, 4,9	2,18,3,14, 49	3,19,13, 24,66	4,20,23, 33,77	5,21,45, 46,80	6,22,37, 56,78	7,23,47, 66,2
9	8,24,44, 58,20	9,25,54, 68,21	10,26,65, 78,3	11,27,74, 5,10	12,28,4, 15,50	13,29,14, 25,77	14,30,24, 34,80	15,31,28, 47,69	16,32,38, 57,2	17,33,48, 67,1

Додаток Б
ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ

Таблиця Б1 – Вихідні дані для розв'язання задач

Задачі	Показник	Варіант (остання цифра залікової книжки)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1	сума цін за реалізовані товари, млрд грн	3500	3582	3666	3751	3839	3929	4021	4115	4211	4310		
	сума цін товарів, які продані з відтермінуванням платежу, термін оплати яких не настав, - млрд грн	30,00	32,90	36,07	39,55	43,37	47,55	52,14	57,17	62,69	68,74		
	сума платежів за довгостроковими зобов'язаннями, терміни яких настали, млрд грн	182	188,29	194,80	201,53	208,50	215,71	223,16	230,88	238,86	247,11		
	сума взаємно погашуваних платежів протягом звітного періоду, млрд грн	400	408,9	418,0	427,2	436,7	446,4	456,3	466,5	476,8	487,4		
2	готівка поза банками, млрд грн	145	144	161	159	178	177	158	156	157,9	176,9		
	готівка в касах юридичних осіб, млрд грн	46	46	51	51	57	56	50	50	50,1	56,1		
	депозити до запитання, млрд грн	89	88	99	98	109	108	97	96	96,9	108,6		
	строкові вклади, млрд грн	149	148	165	164	183	181	162	160	162,3	181,8		
	валютні заощадження, млрд грн	107	106	119	117	132	130	116	115	116,5	130,5		
	кошти за трастовими операціями, млрд грн	10	9,9	11,1	11,0	12,3	12,2	10,9	11	10,9	12,2		
вартість облігацій державного займу, млрд грн	5,3	5,2	5,9	5,8	6,5	6,5	5,8	6	5,8	6,5			

Продовження таблиці Б.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	розмір кредиту, тис. грн	10,0	11,0	12,1	13,3	14,6	16,1	17,7	19,5	21,4	23,6
	строк кредиту, місяць	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	ставка відсотка за кредит, %	18	18,2	18,4	18,6	18,9	19,1	19,3	19,5	19,7	20,0
4	розмір кредиту, тис. грн	50	54,50	59,41	64,75	70,58	76,93	83,86	91,40	99,63	108,59
	строк кредиту, по	3.03.15	14.04.15	14.02.15	04.04.15	24.05.15	14.07.15	11.11.15	14.10.15	04.12.15	14.11.15
5	розмір кредиту, тис. грн	121,9	126,11	130,46	134,96	139,61	144,43	149,41	154,57	159,90	165,42
6	розмір депозиту, тис. грн	100,2	90,18	81,16	73,05	65,74	59,17	53,25	47,93	43,13	38,82
	строк депозиту, рік	2,5	2,75	3,5	4,5	3,8	5,5	5,6	2,77	4,8	3,75
	ставка відсотка, %	17	20,7	24,8	19,2	24,2	18,2	22,9	18,2	24,0	20,2
7	розмір кредиту, тис. грн	25,5	27,80	30,30	33,02	36,00	39,23	42,77	46,61	50,81	55,38
	сума сплаченого відсотка, тис. грн	5,6	5,73	5,86	6,00	6,13	6,27	6,42	6,57	6,72	6,87
	ставка відсотка за кредит, %	22,2	25,4	18,8	22,6	16,8	21,2	25,3	19,9	23,8	18,5
8	розмір кредиту, тис. грн	120,6	132,7	145,9	160,5	176,6	194,2	213,7	235,0	258,5	284,4
	строк кредиту, місяць	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	сума погашення кредиту, тис. грн	225,9	248,5	273,3	300,7	330,7	363,8	400,2	440,2	484,2	532,7
9	строк кредиту, місяць	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	ставка відсотка за кредит, %	22	25,2	18,6	22,5	26,7	20,6	24,6	19,1	23,9	19,2
	сума погашення кредиту, тис. грн	132,9	134,23	135,57	136,93	138,30	139,68	141,08	142,49	143,91	145,35
10	розмір кредиту, тис. грн	100,2	97,19	94,28	91,45	88,71	86,05	83,46	80,96	78,53	76,18
	ставка відсотка за кредит, %	19	20,0	21,0	22,1	23,1	24,3	25,4	16,6	17,9	19,2
	строк кредиту, рік	2	2	4	3	6	4	4	3	5	5
11	розмір кредиту, тис. грн	102,9	106,56	110,36	114,29	118,35	122,57	126,93	131,45	136,13	140,98
	строк кредиту, рік	2	3	4	5	2	2	3	4	3	4
	оцінювана доходність операції, %	17,1	18,8	20,7	22,8	25,0	27,5	24,8	22,3	20,1	18,1
12	розмір кредиту, тис. грн	56,9	62,02	67,60	73,69	80,32	87,55	95,43	104,02	113,38	123,58
	строк кредиту, рік	2	3	4	5	1	4	4	3	2	4
	реальна доходність операції, %	21,1	21,18	21,27	21,35	21,44	21,53	21,61	21,70	21,78	21,87